

Til Folkeoplysningsudvalget
i Aarhus Kommune

16 APR. 2018

Aarhus den 16. april 2018
Skoleleder Torben Dreier
Direkte tlf.: 87 46 45 31
E-mail: td@fo-aarhus.dk

FO-Aarhus.dk

Redegørelse vedr. undervisningen på Kaffegal/Økoyal

FO-Aarhus er i mail fra Aarhus kommune den 22. marts 2018 blevet bedt om redegørelse vedr. skolens engagement med Café Kaffegal/Økoyal.

FO-Aarhus leverer altid gerne dokumentation og redegørelser, da åbenhed og transparens er vigtige nøgleord for os i vores mission om at folkeoplysningen kan bringe mennesker sammen og sårbare borgere tættere på at blive myndige i eget liv.

FO-Aarhus har givet tilskud til Kaffegal/ØKoyal i henhold til gældende lov om fleksibel undervisning, det vil sige Lov om Folkeoplysning, bekendtgørelsens §§ 1, 7 og 8, stk. 4 samt §9¹,

Vores tilskudsregnskab er løbende blevet revideret og godkendt i overensstemmelse med bestemmelserne i Folkeoplysningsloven, bekendtgørelsen hertil samt de kommunalt fastsatte retningslinjer. Således har samtlige deltagere skrevet under på, at de har deltaget i et forløb hos Kaffegal/ØKoyal, som opfylder betingelserne for, at FO-Aarhus kan udbetale tilskud.

FO-Aarhus har endvidere som del af vores kontrol løbende haft dialog med formanden og direktøren i Kaffegal/ØKoyal og ChangeMakers om implementering af de støttede projekter. Vi har ikke i denne dialog modtaget informationer, der har givet os grund til at tro, at der var tale om personaleproblemer endside om urent trav. Vi har kun været vidende om enkeltstående tilfælde af samarbejdsproblemer, hvor vi fik det indtryk, at problemer efterfølgende er blevet løst

Vi er således først efter presseomtalen blevet orienteret om de store ledelsesproblemer i Kaffegal/ØKoyal og er derfor forstående over for Aarhus Kommune beslutning på socialudvalgsmødet onsdag den 11. april 2018.

I den verserende sag om Kaffegal/ØKoyal er der i blandt andet TV2 Østjylland rejst tvivl om der er foregået undervisning hos Kaffegal/ØKoyal fordi flere deltagere ikke mener at kunne huske, at de har modtaget undervisning. Hvis dette

er tilfældet, er det meget kritisk og således er der afgivet og underskrevet erklæringer til FO-Aarhus og revisor mod bedre vidende.

Men det kan bygge på en misforståelseⁱⁱ.

Vi har nemlig i flere omgange oplevet, at deltagere i lignende projekter ikke mener, at de har fået undervisning, da de forbinder undervisningsbegrebet med almindelig tavleundervisning. Men dette er netop ikke tilfældet i projekter som Kaffegal/Økoyal, hvor det handler om at give deltagerne en undervisning mens der produceres.

Og normalt er det fast praksis, at deltagerne bliver informeret om de særlige "undervisningsformer" af projektets ledelse.

Vi har således flere gange redegjort over for Aarhus Kommune om vores opfattelse af undervisningsbegrebet og brug af anderledes pædagogik og tilrettelæggelsesformerⁱⁱⁱ, som folkeoplysningsloven hjemler tilskud til.

I 2013 var det bl.a. Outsiders2Insiders og andre aktiviteter, herunder køkkenforløb, hvor vi indsendte dokumentation til Aarhus Kommune (se vedlagte rapport: bilag 1) og i 2015 var det 7 projekter (herunder Kulturgynge), hvor vi ligeledes indsendte dokumentation til Aarhus Kommune for, at alt er foregået efter loven. I begge tilfælde mente Aarhus Komme på baggrund af redegørelsen, at tilskuddene var udbetalt i henhold til lov og Aarhus Kommunes praksis.

I 2015 sendte vi desuden en omfattende beskrivelse af vores fleksible tilrettelæggelsesformer til Aarhus Kommune.

For at sikre, at deltagerne i disse projekter faktisk også får den optimale undervisning, underskriver medarbejderne en erklæring, hvor det blandt andet fremgår, at man deltager i projektet og får undervisning. Konkret fremgår følgende af erklæringen:

Tilskuddet kan kun ydes, såfremt handicappet er af en sådan art, at læreren skal tilrettelægge undervisningen på en særlig måde af hensyn til handicappet.... Det skal fremgå af annonceringen, hvem der kan deltage og at der tages særlige pædagogiske hensyn.

I tilfældet med Kaffegal/Økoyal undervises deltagerne eksempelvis i, hvordan de gennem planlægning, sidemandsoplæring og den øvrige undervisning får styr på stress og lærer noget om sig selv og forskellen på god og skadelig stress. Det handler således om sidemandsoplæring, ikke om undervisning i et undervisningslokale med PowerPoint, øvelser uden formål og lektier. Der undervises og arbejdes derfor sammen om at skabe værdi for alle involverede og virksomhedens kunder - akkurat som i enhver anden virksomhed.

FO-Aarhus og de socialøkonomiske virksomheder som f.eks. Kaffegal/ØKoyal er et tilbud om at komme tilbage til samfundslivet og lære nyt - praktisk men nok så

meget om sig selv og de muligheder, som man måske end ikke selv ved, man rummer potentialet til at gribe.

En del af læringsmålet er også, at deltagerne genoptræner deres kompetence til at indgå i en almindelig arbejdsdag med normal social omgang med alle. Vi giver dem en erfaring/læring, som de ikke ville kunne få med normale arbejdsmarkeds-spilleregler.

Det er afgørende for FO-Aarhus, at projekterne skal komme de sårbare borgere, som vi har på vores projekter, til gode. Borgere som ikke psykisk og evnemæssigt magter almindelig tavleundervisning - eller har fået allergi over for en sådan undervisning i deres tidligere skolegang.

Rent praktisk foregår samarbejdet med projekterne således, at ledelsen i FO-Aarhus sikrer, at aktiviteterne i projekterne overholder loven. Derudover sikrer FO-Aarhus, at deltagere oprettes via FO-Aarhus' administrationssystem så vi kan følge deltagertilmeldingerne.

På samme vis kræver FO-Aarhus – som ovenfor beskrevet - at der afleveres handicapklæringer for hver deltager.

Bilag 2 giver overblik/resume af samarbejdet mellem Kaffegal/ØKOgal og FO-Aarhus og bilag 3 fortæller kort om projektets indhold i en artikel fra bogen "At sætte spor i samfundet" fra 2015.

Alt, hvad vi får ind af dokumentation på holdene, tjekkes af vores revision.

FO-Aarhus' revisor har således indhentet disse timetal fra regnskaberne ved kaffegal/Økogal:

Timer Kaffegal/Økogal:

2014: 4.879

2015: 4.892

2016: 4.875

2017: 4.607

Changemakers faktura	
2014	1.244.032,08
2015	858.654,80
2016	938.535,32
2017	1.059.159,63
	4.100.381,83

Eksempler på samarbejder som kommunen også har godkendt, og som ligner:

	2017; Udbetalt til
Kulturgynge	476.624,93
Kofoeds Skole	1.086.381,90

Vi er selvfølgelig parate til at fremlægge alt, hvad forvaltningen i øvrigt har brug for i forhold til samarbejdet med Kaffegal/ØKOgal - ud over det, vi i forvejen har leveret. Vi har altid været åbne om vores undervisningsmetoder og har løbende offentliggjort rapporter om dem, f.eks. bøgerne "Aktivering, Revalidering, Folkeoplysning" fra 1990, "På første række" fra 1998 og "At sætte spor i samfundet" fra 2015.

FO-Aarhus er langtfra det eneste oplysningsforbund, der bruger alternative undervisningsformer, som der er åbnet op for rent lovgivningsmæssigt (bilag 4 og 5).

Folkeoplysningsloven består af rigtig mange elementer, men groft sagt kan den deles op i 3 dele: 10 % til debat aktiviteter, 36 % til mulighed for og ret til at eksperimentere med aktiviteter, som netop ikke må ligge inden for alm. aftenskoleundervisning - og så resten, som skal gå til almindelig aftenskoleundervisning.

Med andre ord rummer loven mange muligheder for at eksperimentere med aktiviteter, f.eks. også Kaffe Fair i Aalborg, der blev indstillet til handicapprisen ved Aftenskolernes Prisfest i 2016 (bilag 6). Vi er desuden glade for at flere af vores kollegaer i Aarhus er lige så interesserede i at lave denne anderledes undervisning for socialt udsatte, f.eks. FOF med deres projekt i samarbejde med Handi-K <http://www.fof.dk/aarhus/samarbejdspartnere/Handi-ka> og TMU (Tilværelse med Udvikling) <http://www.fof.dk/aarhus/samarbejdspartnere/TMU%20-%20Tilvaerelse%20med%20udvikling>

FO-Aarhus ønsker imidlertid som følge af situationen og de ny oplysninger om arbejdsklima at stoppe samarbejdet med Kaffe/ØKOgal. Dog fortsætter de igangværende hold/kontrakter indtil de planmæssigt ophører 21. juni 2018 for at sikre, at deltagerne ikke taber deres forbindelse til arbejdsmarkedet. Herefter stopper FO-Aarhus' samarbejde med Kaffegal/Økoyal, men vi håber at der inden den tid er fundet en ny ledelse, som opfylder Aarhus Kommunes krav, så vi igen kan indtræde i samarbejde med dem.

Med venlig hilsen

Torben Dreier
Skoleleder

i Bekendtgørelse af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (folkeoplysningsloven)

§ 1. Lovens afsnit I skal med respekt for forskellige holdninger sikre offentlige tilskud m.v. til den frie folkeoplysende virksomhed, der bygger på fællesskab og de enkelte initiativtageres idégrundlag.

§ 7. Formålet med den folkeoplysende voksenundervisning er at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab og med udgangspunkt i undervisningen at øge deltagerens almene og faglige indsigt og færdigheder. Sigtet er at styrke den enkeltes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet.

§ 8 Stk. 4. Den enkelte forening kan af beløbsrammen, jf. stk. 1 og 2, fratrukket 10 pct., jf. stk. 3, afsætte op til 40 pct. til aktiviteter på hold inden for fleksible tilrettelæggelsesformer, som kan afregnes på andre udgiftstyper end lærer- og lederløn.

§ 9. Inden for loven og de i medfør heraf udstedte regler træffer den enkelte forening beslutning om deltagerbetalingen, om ansættelse og afskedigelse af ledere, lærere og andre medarbejdere, om valg af emner og tilrettelæggelsesform, om andre aktiviteter, om kursustæthed og om antallet af deltagere på det enkelte hold

ⁱⁱ Vi har flere gange interviewet - til ekstern brug - flere af deltagerne på kurser, hvor de fremgår af de får blandt andet sidemandsoplæring.

<https://www.youtube.com/watch?v=nlqtAjllKQc>

ⁱⁱⁱ I FOAarhus har vi et fællesbegreb for projekter, som får denne støtte: "socialøkonomisk læringsvirksomhed." Vi har således gennem de senere år lavet en række videoer fra nogle af vores projekter, hvor undervisningen afviger pædagogisk og tilrettelæggelsesmæssigt, f.eks. Kofoeds Skole, Det kreative Værksted, ØKOgal m.fl.:

- ØKOgal: <https://www.youtube.com/watch?v=nlqtAjllKQc>
- Kofoeds Skole: <https://www.youtube.com/watch?v=Js96j3mRI3E>
- Musik- og Medieværkstedet: <https://www.youtube.com/watch?v=9miMf4llyIM>
- Det kreative Værksted: <https://www.youtube.com/watch?v=sCihd1Qh8F8>
- Kulturgynge: <https://www.youtube.com/watch?v=XhbbG-088uI> og <https://www.youtube.com/watch?v=KR4txwhPGBQ>
- Parat til Start: <https://www.youtube.com/watch?v=UtyDJYdTND4>
- Mentorprojekt i Bispehaven: <https://www.youtube.com/watch?v=U06-fqnGUEw>
- Smukt og Brugt i Bispehaven: <https://www.youtube.com/watch?v=mRPFFV7Cyo>

Et par studiecirkler:

- FO-byens Vævere: <https://www.youtube.com/watch?v=S0DvSZ8CTKg>
- Perron1: https://www.youtube.com/watch?v=QGtV_8ngApU

Bilag 1

AARHUS
KOMMUNE

Notat

Emne: FO-Aarhus – aktiviteter Bispehaven
Til: Rådmanden

Den 6. December 2013

FO- Aarhus – Undersøgelse af aktiviteter i Bispehaven

Sagsnummer

Sagsbehandler

1. Baggrund

Sport & Fritid modtog 25. september en henvendelse fra Børn og Unge om, at de hørte vedvarende rygter i Bispehaven om, at der foregår uregelmæssigheder med CPR-nr. i relation til de folkeoplysningsmidler FO-Aarhus modtager til sine aktiviteter i Bispehaven. Rygterne var unavngivne og uden mere konkret angivelse af hvilke uregelmæssigheder der skulle være tale om.

Telefon
Direkte telefon

E-post
E-post direkte

Sport & Fritid har på baggrund af dette valgt at indhente information og dokumentation for FO-Aarhus aktiviteter i Bispehaven.

2. Sport & Fritids sagsbehandling

2.1 Forløb

25/9-13 S&F modtager henvendelse om rygterne fra B&U

25/9-13 S&F retter henvendelse til FO-Aarhus for at få beskrevet foreningens aktiviteter mm. i Bispehaven.

4/10: Møde med FO-Aarhus vedr. henvendelsen og FO-Aarhus aktiviteter i Bispehaven.

10/10-13: S&F retter henvendelse til FO-Aarhus for at få yderligere oplysninger og dokumentation for aktiviteter.

7/11: FO-Aarhus afleverer dokumentation for undervisningsaktiviteter

11/11: Brev fra FO-Aarhus med redegørelse for aktiviteter

13/11: Møde ml. FO-Aarhus, Boligforening og S&F om aktiviteter

2.2 Aktiviteter

Aktiviteterne er etableret i et samarbejde med Boligforeningen og Trivselshuset og indgår som elementer i den sociale helhedsplan for Bispehaven. At aktiviteterne indgår i den sociale helhedsplan betyder bl.a. at boligforeningen betaler egenbetalingen for deltagelse i holdene, således at deltagelse for den enkelte kursist er gratis.

Der undervises i følgende fag:

Samfundsfag, Madlavning, EDB, Fra køkken til bord, Egyptisk Sprog, Bevægelse, Sociale færdigheder, Natur og Teknik, Psykologi og samfund, Lektiehjælp, Studiehjælp.

Alle holdene er tilrettelagt som særligt tilrettelagt undervisning for personer med handicaps i relation til emnet. Dvs. der maks på være syv deltagere pr. hold.

For foråret 2013 er der gennemført 17 undervisningsforløb med i alt 3509 undervisningstimer. Der har været 94 deltagere i alt på holdene – fordelt på i alt 69 enkeltpersoner.

For efterår 2013 er der opret 20 undervisningsforløb med i alt 3874 undervisningstimer. Der er i alt 120 deltagere på holdene – fordelt på i alt 73 enkeltpersoner.

Samlet for 2013 er der ialt 37 undervisningsforløb med i alt 7383 undervisningstimer. Der har været i alt 214 deltagere tilmeldt holdene – fordelt på 100 enkeltpersoner.

Sport & Fritid var den 20. november på besøg i Bispehaven for at se de aktiviteter der var i gang på daværende tidspunkt. Ved lejligheden blev Sport & Fritid præsenteret for aktiviteter indenfor fagene madlavning og sociale færdigheder.

2.4 Økonomi:

For hver undervisningslektion har aftenskolerne en tilskudsberettiget udgift på ca. 340 kr./time. 7383 undervisningstimer svarer til en tilskudsberettiget udgift på ca. 2.510.220 kr.

Da der er tale om handicapundervisning kan der maksimalt ydes tilskud til 7/9 af undervisningsudgifterne. I 2013 er der dog kun en dækningsgrad på ca. 72%. Med udgangspunkt i niveauet for 2013 vil ovenstående udgifter betyde et kommunalt tilskud til undervisningen på i alt:

$2.510.220 \text{ kr} \times 7/9 \times 72\% = 1.405.723 \text{ kr.}$

Da der er tale om handicappede deltagere ydes der endvidere tilskud til nedsat deltagerbetaling på 7,75 kr. pr. deltager pr. time (dog max til 9 timer pr. uge pr. deltager).

Der er ca. 5,8 deltagere pr. undervisningshold. Der vil således kunne modtages et tilskud til nedsat deltagerbetaling på i alt ca.:

$7383 \text{ timer} \times 5,8 \text{ deltagere} \times 7,75 \text{ kr} = 331.866 \text{ kr.}$

Sport & Fritid har modtaget dokumentation for og tjekket at der dels sker en opkrævning hos boligforeningen for egenbetalingsdelen og at FO-Aarhus udbetaler løn til de ansatte undervisere i henhold til lønbeholdtørelsen for voksenundervisning.

2.3 Deltagere

Sport & Fritid har gennemgået de fremsendte deltagerlister. Der er ikke konstateret uregelmæssigheder i forhold til de opgivne navne og CPR-nr. Der er konstateret nogle forskelle vedr. adresser, hvilket kan skyldes at deltageren er flyttet siden sin første oprettelse hos FO-Aarhus.

I forbindelse med gennemgangen af materialet har Sport & Fritid endvidere konstateret, at en del af undviserne også deltog i nogle af de øvrige hold. Ifølge FO-Aarhus var princippet oprindeligt, da man startede aktiviteterne tilbage i 2006, at man havde tilknyttet lokale unge som undervisere, som samtidig også fik lov til selv at deltage i undervisningsforløb. FO-Aarhus har efterfølgende valgt at trække disse deltagere ud af holdopgørelsen for 2013 og oplyst at man fremadrettet vil ændre denne praksis.

Dette har ingen betydning i forhold til tilskud til undervisning, men kun hvis det var blevet søgt om tilskud til nedsat deltagerbetaling til disse.

På mødet den 13/11 med lederen for FO-Aarhus, et bestyrelsesmedlem for FO-Aarhus, foreningens revisor og direktøren for Boligforeningen blev det fra alle parter side bekræftet, at de fremsendte oplysninger om deltagere og aktiviteter svarer til de faktiske forhold.

2.4 Dokumentation for særligt tilrettelagt undervisning

Da der er tale om særligt tilrettelagt undervisning for små hold (handicapundervisning) ydes der et forhøjet tilskud til undervisning samt tilskud til nedsat deltagerbetaling. For at udløse det forhøjede tilskud er det et krav at alle deltagere ved tilmelding underskriver en erklæring på at de er handicappede i forhold til det konkrete emne der undervises i.

FO-Aarhus har fremsendt handicapklæringer for alle deltagere på de respektive hold. Ved Sport & Fritids gennemgang af disse er det dog

konstateret, at nogle af disse først er afgivet efter kurset er afviklet, ex. Oktober 2013 vedr. deltagelse i forårets hold, at nogle stammer tilbage fra 2012 eller tidligere, at nogle ikke angiver hvilket hold de er afgivet i forhold til samt at nogle er kopier af tidligere afgivne erklæringer.

FO-Aarhus oplyser selv, at man har kørt med en praksis, hvor man har ladet handicapklæringerne være gyldige i op til et år. Endvidere oplyses at man i forbindelse med endelig regnskabsopgørelse tjekker op på om man har den nødvendige dokumentation og ellers sørger for at indhente manglende erklæringer. Endvidere oplyses det, at der for en del deltagere er tale om, at de deltager i de samme hold og aktiviteter gennem flere sæsoner.

Fra FO-Aarhus og Boligforeningens side fremføres det, at der ofte pga. deltagernes udsatte situation kan være udfordringer forbundet med at få dem til at skrive under på at de er handicappet.

3. Sport & Fritids vurdering af sagen

I forbindelse med Sport & Fritids gennemgang af FO-Aarhus aktiviteter i Bispehaven er der ikke fundet bevis for eller bestyrket mistanke om, at der skulle foregå snyd eller uregelmæssigheder sted i forhold til de folkeoplysende tilskud.

Handicaperklæringen fra hver enkelt deltager er et væsentligt element og del af dokumentationen for at der er tale om tilrettelagt handicapundervisning for små hold og der derfor kan opnås forhøjet tilskud. Sport & Fritid vil aftale med FO-Aarhus, at der fremadrettet er fokus på at der indhentes de nødvendige handicapklæringer i forbindelse med opstart af hvert enkelt hold.

Indstilling

Sport & Fritids indstiller

- At Det indskræpes overfor FO-Aarhus at praksis vedr. indhentelse af handicapklæringer ændres til at der indhentes erklæringer ved opstart af hvert enkelt hold.
- At Sport & Fritid pt. ikke foretager yderligere undersøgelse af sagen, men at der på et senere tidspunkt følges op i forhold til status på aktiviteter
- At Sagen forelægges Folkeoplysningsudvalget til orientering

<h1>ØKOgal</h1>	
Kursusbeskrivelse	<p>Pjece (bilag 91) og projektbeskrivelse (bilag 92) Hjemmesider: http://www.oekogal.dk/ http://cafekaffegal.dk/index.php?id=4 http://projekter.fo-aarhus.dk/nuvaerende-projekter/oekogal/ https://www.facebook.com/ØKOgal-251096888392508/timeline/ http://www.cafekaffegal.dk/index.php?id=44 http://www.frivilligcenteraarhus.dk/virksomheder/find-forening?pid=96&sid=575:%C3%B8kogal http://www.fo-byen.dk/socialoekonomi/socoeko-virksomheder-i-fo-byen/</p> <p>Videoer: http://www.fo-aarhus.dk/nyheder/2015/videoportraet-af-café-oekogal/ http://www.fo-aarhus.dk/nyheder/2014/nu-hedder-caf%C3%A9-nicolai-caf%C3%A9-oekogal/ https://www.youtube.com/watch?v=vAittXASMrs https://www.youtube.com/watch?v=cUWQ4bD2eUc https://www.youtube.com/watch?v=eZqG1zCGyrE https://www.youtube.com/watch?v=9hT6qfLEgE https://www.youtube.com/watch?v=nlqtAjllKQc</p>
Hvordan annonceres kurset?	<p>Hjemmesider: http://www.oekogal.dk/ http://cafekaffegal.dk/index.php?id=4 http://projekter.fo-aarhus.dk/nuvaerende-projekter/oekogal/ https://www.facebook.com/ØKOgal-251096888392508/timeline/ http://www.cafekaffegal.dk/index.php?id=44 http://www.frivilligcenteraarhus.dk/virksomheder/find-forening?pid=96&sid=575:%C3%B8kogal http://www.fo-byen.dk/socialoekonomi/socoeko-virksomheder-i-fo-byen/</p> <p>Videoer: http://www.fo-aarhus.dk/nyheder/2015/videoportraet-af-café-oekogal/ http://www.fo-aarhus.dk/nyheder/2014/nu-hedder-caf%C3%A9-nicolai-caf%C3%A9-oekogal/ https://www.youtube.com/watch?v=vAittXASMrs https://www.youtube.com/watch?v=cUWQ4bD2eUc https://www.youtube.com/watch?v=eZqG1zCGyrE https://www.youtube.com/watch?v=9hT6qfLEgE https://www.youtube.com/watch?v=nlqtAjllKQc</p>
Er kurset åbent for alle?	Ja.
Hvorledes er delt.betaling erlagt?	Alle på projektet har bevilling med.

Hvem er partneren?	Foreningen ChangeMakers og Magistraten for Sociale forhold og Beskæftigelse i Aarhus Kommune. Vi blev kontaktet af Peder Udengaard og Hans Halvorsen i 2013 for at lave samarbejde. Det overordnede samarbejde har Thomas Medom videreført, dvs. vi er lagt ind i WorkBase som undervisningstilbud.
Hvordan er partneraftalen skruet sammen?	Se afkrydsning i vedlagte kopi fra kap. 2 i bogen "Aktivering - Revalidering - Folkeoplysning" (bilag 93)
Handicaperklæringer	Originaler er vedlagt (bilag 98)
Hvilke ydelser efterspørges og hvorledes afregnes der?	Bringe psykisk sårbare personer tilbage til arb.marked ved opkvalificering.
Hvad er formålet med aftalen? Hvilke opgaver skal aftalen løfte?	Bringe psykisk sårbare personer tilbage til arb.marked ved opkvalificering.

Bilag i øvrigt:

94: Invitation til åbningsreception af ØKOgal 13. marts 2014

95: Endnu en café med et godt formål er åbnet (Artikel)

96: Ny kantine i FO-byen (Artikel)

97: ChangeMakers samarbejde med FO-byen (forside til oplæg på FO-Aarhus' bestyrelsesweekend 2014)

98: Handicaperklæringer

23. sept. 2015

At sætte spor i samfundet

Inspiration til fornyelse af folkeoplysningen

*"Folkeoplysningen har store muligheder
for at involvere borgerne i udviklingen af
samfundet – og det skal man gøre"*
Torben Dreier - skoleleder FO-Aarhus

Rapporten er lavet af FO-Aarhus

ere skal minde de
r være taknem-
esøget en løftet
ensere ikke sætter

et og er blevet

a blev af FO-
teter, og pen-
i. 27.000 kr. på

redierne,
ndt med prob-
allerup og andre

med henblik på
ige deltagere
ryk af dette ved

sere, borgmes-
lsmedlemmer,
aktivt ind i
t svært ved at

ØKOGal har sund mad og mennesker i centrum

Sund økologisk mad har indtaget FO-byens kantine, hvor mennesker og deres udvikling desuden er i centrum. Det er sket i form af den social-økonomiske virksomhed ØKOGal, som er blevet til i et samarbejde mellem FO-Aarhus og foreningen ChangeMakers.

Foreningen arbejder for at skabe jobs på særlige vilkår til mennesker med en psykisk sårbarhed. Den driver også søstervirksomheden Café Kaffegal i Nørregade i Aarhus. Alle foreningens socialøkonomiske virksomheder og projekter drives af en blanding af professionelle, ressourcestærke frivillige og så desuden psykisk sårbare mennesker, der enten er i praktik eller ansat i et skåne- eller fleksjob.

Vigtig social mission

Den sociale mission er lige så vigtig som at skabe økonomisk profit. For Café Kaffegal gælder det, at overskud geninvesteres i caféens sociale mission, således at der skabes så mange jobs på særlige vilkår som muligt.

Café ØKOGal fungerer som økologisk kantine til glæde for de, der har deres dagligdag i FO-byen. Siden tænkes virksomheden udviklet. Andet trin af udviklingen skal gøre Café ØKOGal til Aarhus' førende leverandør af økologiske

fødevarer til selskaber og fester. Tredje trin går ud på at gøre Café Økogal til byens bedste leverandør af økologiske firmafrokostordninger.

Får daglig undervisning

Foreningen ChangeMakers - og dermed også Café Kaffegal & søstervirksomheden ØKOGal - samarbejder med FO Aarhus, med støtte fra Folkeoplysningsloven. Heri ligger, at omfanget af den faglige og sociale opkvalificering af psykisk sårbare mennesker er omfattende og vedvarende.

Stort set alle foreningens psykisk sårbare er ufaglærte og har ikke gennemført en videregående uddannelse. De modtager derfor dagligt undervisning i enten madlavning og køkkenhygiejne eller undervisning indenfor tjenerfagets a-z.

Se mere: cafekaffegal.dk

Mer udfordring, at
oplysningsloven giver
et stort udfordring til
foreningens oplysnings
arbejde er jo ikke nemt
at gennemføre, siger
Kai Dreier,
FO Aarhus

Folke
oplysning
forening
unge rolle
Folke Oly

Folkeoplysning sætte

Med partnerskab
aktuelle strømninger
Borgerne skal inddrages
skal tages op og
skoleleder for Folkeoplysning
nødvendige, hvis

Folkeoplysninger
viklingen af samfundet
om dage kan man
et par gange om året
kendte debattører,

"Hvis man ikke fokuserer
folkeoplysningen skal
der er sjældent hos

Han er oprigtigt netop
længden kan motivere
folkeoplysningen. I

Fleksible tilrettelæggelsesformer

Aftenskole bliver ofte forbundet med kurser og foredrag, der annonceres i kataloger og som uddeles til alle hustande af postmænd i røde frakker. Men aftenskolen anno 2018 er meget mere end 10-ugers kurser og foredrag. Og de få postmænd, der er tilbage går i blå og deres job er overtaget af mails og sms'er.

Baggrund

I 2006 vedtog Folketinget ændringer i Folkeoplysningsloven, som skulle understøtte en moderne folkeoplysning i bl.a. aftenskolen. En af nyskabelserne var *Fleksible tilrettelæggelsesformer*, som skulle give aftenskolerne et udviklingslaboratorium for nye måder at lave folkeoplysning på, involvere nye målgrupper og udvikle nye redskaber til at begå sig i den tid og det samfund det moderne menneske lever i.

Hvad siger folkeoplysningsloven?

Folkeoplysningsloven definerer ikke udtømmende hvad fleksible tilrettelæggelsesformer er. Men loven opstiller dels nogle rammer for anvendelse af det kommunale tilskud, dels nævner den (i Folkeoplysningsbekendtgørelsen) eksempler på hvilke aktiviteter, der kan være tale om.

Væsentlige rammer er:

- At fleksible tilrettelæggelsesformer skal adskille sig fra de aktiviteter, der ellers afvikles i aftenskolen.
- At det kommunale tilskud kan bruges til andre typer udgifter end lønudgifter, og hvis tilskuddet bruges til løn, behøver man ikke følge lønbekendtgørelsen, som man skal i forhold til kurser og foredrag.
- Tilskuddet kan kun dække en del af udgifterne, og der skal være deltagerbetaling.
- At kun en del af tilskuddet (36%) kan bruges på fleksible tilrettelæggelsesformer.
- At fleksibelt tilrettelagte aktiviteter skal ligge inden for Folkeoplysningslovens formål (§1 og §7), men at kommunen kan fastsætte egne mere specifikke regler for aktiviteterne.

Eksempler på fleksible tilrettelæggelsesformer er: Åbne studiecirkler og studieværksteder, workshops, "Spørg specialisten", fjernundervisning.

VIGTIGT: Listen er ikke udtømmende, men skal tjene til at spore tankerne ind på mulighederne.

Hvad kan man bruge de fleksible tilrettelæggelsesformer til?

Inden for de fleksible tilrettelæggelsesformer kan man i højere grad tilrettelægge i forhold til forskellige og særligt sammensatte målgrupper end ellers. Man kan kombinere lærer-styret undervisning med selv-læring eller forskellige versioner af sidemandsoplæring og underviserrollen kan gå på skift mellem deltagerne. Man kan sammensætte mødegangene mere fleksibelt og kombinere mødegange, hvor man mødes fysisk med selvstudier, f.eks. som fjernundervisning, så aktiviteterne i højere grad skal kunne passes ind mange forskellige former at leve sit liv på.

Hvad får samfundet ud af støtten?

Mere undervisning: Det er efterhånden tydeligt, at kommunerne ofte opnår en del mere undervisning (uanset hvordan man måler) for støttekronerne end man gør i forhold til almindelige kurser. Det sker bl.a. ved aktiviteter uden lærer (-løn), selvstudier, studiecirkelaktiviteter, mv.

Flere borgere får del i støtten gennem de fleksible tilrettelæggelsesformer, fordi udbuddet er mere varieret. De traditionelle aktiviteter (kurser, foredrag) henvender sig ofte til samme målgrupper.

For det tredje får det offentlige stillet et laboratorium til rådighed, hvor der afprøves hvad der virker over for grupper det ellers er svært at nå, f.eks. jobsøgende, flygtninge/indvandrere, psykisk eller fysisk udfordrede, osv. osv.

NOTAT

Fleksible tilrettelæggelsesformer i aftenskolerne

1. Baggrund

Folketinget vedtog i december 2006 en ændring af folkeoplysningsloven, der bl.a. giver aftenskolerne mulighed for at tilrettelægge en del af deres undervisning mere fleksibelt og anvende dele af det kommunale tilskud på andre udgiftstyper end leder- og lærerløn.

Baggrunden for lovændringen og Folketingets behandling af lovforslaget kan ses på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

I anledning af lovændringen har Oplysningsforbundenes Fællesråd, Dansk Folkeoplysnings Samråd og KL drøftet de administrative konsekvenser af de fleksible tilrettelæggelsesformer. En række kommuner har ligeledes bidraget med synspunkter om, hvordan administrationen af de fleksible tilrettelæggelsesformer kan tilrettelægges. Dette notat er et resultat af disse drøftelser.

2. Lovgrundlaget

Folketinget vedtog i december 2006 en ændring af folkeoplysningsloven, der indebærer, at aftenskolerne fra og med 2007 kan anvende op til 36% af deres kommunale tilskud på "fleksible tilrettelæggelsesformer" (40% af den del af tilskuddet, der ikke anvendes til 10%-puljen til debatskabende aktiviteter). Der er tale om en "kan-bestemmelse", og aftenskolerne kan således vælge fortsat udelukkende at tilbyde traditionel aftenskoleundervisning.

Den 1. marts 2007

Ref MKA

mka@kl.dk

Dir 3370 3359

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

Tlf 3370 3370

Fax 3370 3371

www.kl.dk

Side 1/6

Undervisningsministeriet har i december 2006 udsendt en ny folkeoplysningsbekendtgørelse, hvor der i bl.a. § 6 er fastsat yderligere regler om de fleksible tilrettelæggelsesformer.

Kommunalbestyrelsen kan inden for lovens og bekendtgørelsens rammer (og efter indstilling fra et eventuelt folkeoplysningsudvalg) fastlægge nærmere lokale retningslinier for anvendelsen af de fleksible tilrettelæggelsesformer.

Hvilke tilrettelæggelsesformer er der tale om?

Det nævnes i lovbemærkningerne, at fleksible tilrettelæggelsesformer bl.a. kan være åbne studiecirkler, åbne studieværksteder, workshops, ”Spørg specialisten” og it-baseret fjernundervisning. For så vidt angår fjernundervisning skal mindst 30% af timerne gennemføres i fællesskab ved fysisk fremmøde.

Det er ikke en udtømmende liste, og det vil derfor være op til aftenskolerne at afprøve alternative tilrettelæggelsesformer i forhold til den hidtidige aftenskoleundervisning.

Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne, at aftenskoleundervisning tilrettelagt som fleksible tilrettelæggelsesformer klart skal adskille sig fra den traditionelle aftenskoleundervisning.

Undervisning tilrettelagt som fleksible tilrettelæggelsesformer skal ligesom med traditionel aftenskoleundervisning foregå på hold, hvor deltagerne er registreret. Det skal være muligt for alle at tilmelde sig holdene, og der skal være deltagerbetaling.

Det er folkeoplysningsudvalget/kommunalbestyrelsen, der har den endelige afgørelse af, om den gennemførte virksomhed er i overensstemmelse med lovens krav og de eventuelle kommunalt fastsatte regler.

Hvilke emner kan omfattes af fleksible tilrettelæggelsesformer?

Undervisning tilrettelagt som fleksible tilrettelæggelsesformer skal opfylde de almindelige formålsbestemmelser i folkeoplysningslovens §§ 1 og 7, og de fleksible tilrettelæggelsesformer skal derudover have til formål at styrke udviklingen af et aktivt medborgerskab inden for væsentlige samfundsrelaterede områder.

Inden for disse rammer er der frit emnevalg, dog med de samme begrænsninger, der gælder for traditionel aftenskoleundervisning.

Hvilke udgiftstyper kan det kommunale tilskud anvendes til inden for fleksible tilrettelæggelsesformer?

Den del af det kommunale tilskud, der anvendes til fleksible tilrettelæggelsesformer kan kun bruges til:

- Løn til de personer, der forestår de fleksible tilrettelæggelsesformer (aftenskolerne er ikke bundet af satserne i Undervisningsministeriets lønbekendtgørelse)
- Lederhonorar, dog højst 20% af aftenskolens udgifter til fleksible tilrettelæggelsesformer
- Udgifter til etablering af Internetadgang til undervisere på hold inden for fjernundervisning
- Undervisningsmaterialer af ikke-blivende værdi
- Annoncering
- Lokaleudgifter

Eventuelle andre udgiftstyper må i givet fald afholdes af aftenskolen selv, typisk via deltagerbetalingen.

Er der grænser for udgifterne til de fleksible tilrettelæggelsesformer og for kommunens udgifter hertil?

Aftenskolerne afgør selv, hvor store udgifter de vil bruge pr. hold og pr. time på de fleksible tilrettelæggelsesformer og som nævnt ovenfor er de ikke bundet af satserne i Undervisningsministeriets lønbekendtgørelse.

Med hensyn til anvendelsen af det kommunale tilskud er der dels det overordnede loft på 40 % af kommunens tilskudstilsagn til undervisning, dels de nævnte regler om tilladte udgiftstyper.

Loven og folkeoplysningsbekendtgørelsen indeholder ikke lofter for, hvor store beløb inden for det kommunale tilskud aftenskolen kan anvende pr. hold eller pr. time til fleksible tilrettelæggelsesformer. Kommunalbestyrelsen kan i sine lokale regler fastlægge bestemmelser herom.

Det fremgår af loven, at reglen om max. 1/3 kommunalt tilskud også gælder for de fleksible tilrettelæggelsesformer, dog således at aftenskolerne udover lønudgifter også kan medtage andre udgiftstyper, jf. ovenfor.

Kommunalbestyrelsens mulighed for at yde supplerende tilskud til handicapundervisning, til undervisning, der forudsætter små hold og til særlige grupper, gælder også for de fleksible tilrettelæggelsesformer.

Beregning af næste års tilskud

Der er ikke i lov eller bekendtgørelse fastsat regler om hvordan eventuel anvendelse af de fleksible tilrettelæggelsesformer vil påvirke beregningen af de enkelte aftenskolerens kommunale tilskud for det efterfølgende år.

Regler herom skal indeholdes i den enkelte kommunes retningslinier for tilskud.

Mellemkommunale betalinger

Undervisning tilrettelagt som fleksible tilrettelæggelsesformer er ligesom traditionel aftenskoleundervisning åben også for udenbys deltagere.

Der gælder de samme regler med hensyn til mellemkommunale betalinger som for traditionel aftenskoleundervisning, jf. folkeoplysningsbekendtgørelsens § 19.

3. De kommunale retningslinier for fleksible tilrettelæggelsesformer

De kommunale retningslinier kan bl.a. indeholde:

- regler for maksimalt kommunalt tilskud pr. time
- fastsættelse af tilskudsbrøken, dog max. 1/3
- fastsættelse af særlige tilskudsbrøker for handicapundervisning og for undervisning, der kræver små hold
- fastlæggelse af tilskud for særlige grupper
- regler for, hvordan anvendelsen af fleksible tilrettelæggelsesformer indregnes i tildelingen af næste års tilskud for aftenskolerne.

De kommunale retningslinier skal som minimum indeholde:

- fastsættelse af tilskudsbrøk(er)
- fastlæggelse af regler for, hvordan anvendelsen af fleksible tilrettelæggelsesformer indregnes i tildelingen af næste års tilskud for aftenskolerne.

4. Anbefalingerne fra Oplysningsforbundenes Fællesråd, Dansk Folkeoplysnings Samråd og KL

Beregning af timer ved de fleksible tilrettelæggelsesformer

Opgørelse af timetallet ved fleksible tilrettelæggelsesformer sker ligesom ved traditionel aftenskoleundervisning som lektioner á 45 minutter.

Særligt vedrørende fjernundervisning: Lektionstallet beregnes som det antal lektioner, der tilbydes deltagerne i undervisningen.

Afregning

Der foretages separat afregning for henholdsvis 10%-debatpuljen, udgifter til fleksible tilrettelæggelsesformer og udgifter til den traditionelle aftenskoleundervisning.

Afregning for 10%-debatpuljen

Afregningen for 10%-debatpuljen sker som hidtil. Med lovændringen i december 2006 har den enkelte kommunalbestyrelse dog fået mulighed for at beslutte, at mindre, uforbrugte beløb fra 10%-puljen, kan overføres til næste års pulje.

Afregning for fleksible tilrettelæggelsesformer

Der foreslås følgende principper for afregningen for afholdte udgifter til fleksible tilrettelæggelsesformer:

- De tilskudsberettigede udgifter er de faktisk afholdte udgifter, dog højst: Antal lektioner x et beløb, der beregnes på grundlag af satsen til lærer- og lederløn m.v. ved almindelig aftenskoleundervisning. Beløbet beregnes for et år ad gangen på baggrund af den forventede udvikling i den almindelige aftenskolelønsats. Beløbet udmeldes på KL's hjemmeside. Beløbet er for 2007 beregnet til 318,16 kr.

- De tilskudsberettigede udgifter afregnes i forhold til kommunens tilskudsbrøk(er)
- Kommunalt tilskud anvendt på fleksible tilrettelæggelsesformer kan højst udgøre 40% af tilskudstilsagnet til undervisning (36% af det samlede tilskudstilsagn).

Afregning for den øvrige aftenskoleundervisning

Afregningen af den øvrige aftenskoleundervisning er uændret, bortset fra, at det tilskudsbeløb kommunens tilskudsbrøker skal afregnes i forhold til, nu både skal fratrækkes 10% og anvendte kommunale tilskud på fleksible tilrettelæggelsesformer.

Næste års tilskud

Forbrug eller manglende forbrug af 10%-debatpuljen påvirker ikke næste års tilskud.

Det anbefales, at næste års tilskud beregnes proportionalt pr. aftenskole i forhold til ”det maksimale tilskuds metode”.

For så vidt angår den traditionelle aftenskoleundervisning anbefales det at tage udgangspunkt i de afholdte tilskudsberettigede udgifter til lærerløn og lederhonorar sat i forhold til de lokalt fastsatte tilskudsbrøker. Dette svarer til den beregningsmetode de fleste kommuner anvender i dag.

Det anbefales, at en tilsvarende beregning foretages for de fleksible tilrettelæggelsesformer, dog med et loft for de fleksible tilrettelæggelsesformer svarende til antal lektioner x et beløb, der beregnes på grundlag af satsen til lærer- og lederløn m.v. ved almindelig aftenskoleundervisning, jf. ovenfor.

Folkeoplysningsudvalget kan som hidtil i særlige tilfælde forhøje eller nedsætte en aftenskoles tilskud for det efterfølgende år i forhold til den mekaniske udregning efter en konkret, saglig vurdering.

Inge Madsen

Fra: Torben Dreier
Sendt: 10. april 2018 10:54
Til: Line Lerche Pagh; Lona Sørensen; Lisbet Kristensen; Inge Madsen
Emne: VS: HANDICAPPRISEN 2016

Fra: Torben Dreier
Sendt: 10. april 2018 10:40
Til: Asbjørn Andersen (asba@tv2oj.dk) <asba@tv2oj.dk>
Cc: Torben Dreier <TD@fo-aarhus.dk>
Emne: HANDICAPPRISEN 2016

Kære Asbjørn

Jeg kan sige at andre også er med til at udvikle folkeoplysningen

De fik desværre ikke prisen 😊

KH
Torben

Emne: HANDICAPPRISEN 2016

HANDICAPPRISEN

Indstiller: Julie Høncke Keldorff. Kommunikationsmedarbejder v. FOKUS Folkeoplysning

Indstilles: Kaffé Fair i Hammer Bakker v. FOKUS Folkeoplysning

Web: <http://www.kaffefair.dk>

Begrundelse kort: Kaffé Fair Nord er en kantinedrift for de ansatte i Ældre- og Handicapforvaltningens administration. Arbejdspladsen er rummelig med meningsfulde beskæftigelsesmuligheder for borgere med funktionsnedsættelse, der som følge af deres handicap har svært ved at finde beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked. Der er plads til forskellighed og et fokus på det fælles tredje, som endvidere gør at unge borgere med et handicap får mulighed for at få afklaret deres kompetencer eller arbejdsevne i forhold til et STU-forløb.

Begrundelse lang: Kaffé Fair er en socialøkonomisk virksomhed for mennesker på kanten af arbejdsmarkedet. Et sted, hvor der er hjerte og rum. Nord-afdelingen åbnede d. 1. Marts 2015 i Hammer Bakker og har i rammeaftalen med Ældre- og Handicapforvaltningen et særligt fokus på borgere med handicap eller behov som gør, at de ikke har fundet beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked. Den daglige kantinedrift udgør rammen om afklaring af kompetencer eller arbejdsevne, men fællesskabet om madlavningen skaber også rum for at dele stort og småt, hvorfor der bliver skabt et frugtbart læringsmiljø også i forbindelse med elevernes tilbud om FVU-undervisning med henblik på en særligt tilrettelagt uddannelse.

Vi har rigtig god erfaring med at blande mennesker på tværs af funktionsniveau og diagnoser, fordi vi hjælper hinanden med de konkrete arbejdsopgaver. Eleverne oplever, at der er plads til forskellighed, og at de med deres arbejdsopgaver udfylder en vigtig rolle på holdet. Et sted at høre til giver mod på livet, som det lyder i klippet om Kaffé Fair Nord på siden: www.aalborg-stories.dk. Det bliver nemmere at finde sig selv, at finde mening og retning og ikke mindst en egen arbejdsidentitet.

Det er ikke en helt almindelig café og i det ualmindelige ligger kimen til succes, som da Kaffé Fair Nord med de øvrige afdelinger deltog i den landsdækkende begivenhed "Danmark Spiser sammen" i de gamle spritfabrikker i Aalborg d. 25.april 2016. Arbejdsopgaverne bestod i at hjælpe Meyers Madhus med klargøring og servering af en 3-retters menu til 400 gæster. Noget eleverne klarede i flot stil fuldt bevidste om egne evner og begrænsninger og om, hvordan de bedst kunne løse en opgave sammen. De blev 10 cm. højere da byens borgmester, kokkene fra Meyers Madhus og 400 smilende gæster klappede af deres indsats.

Evernote hjælper dig med at huske alt og nemt få styr på det hele. [Download Evernote.](#)